

quinq[ue] agen[is] ante & post accommodari. Verum quia nostrum tempus annis sere 100, antecedit annum, cui propriè debentur illi Canones, ideo inter ambas æquationes primi & secundi modi interest plus vno integro scrupulo primo, quod ipsum tamen sine aliquo detrimento propemodum negligi potest. Sunt aut̄ tres causæ, quare canones omnes, qui componi in hoc genere possunt sunt temporarij, & vetustate ipsa aboleantur. Prima est instabilitas apogæi Solaris, altera Eccentrotetis orbis solidis mutatio, tertia præcessionis æquinoctiorum inæqualitas. Cæterum epochæ omnes, à quibus tanquam radicibus in his nostris canonib[us] æquales motus Planetarum ad quælibet tempora vel præterita vel futura propagantur, accommodatae sunt peritus ad primum modum. Secundus autem modus æquationis dierum spectat ad solam epochen æqualium motuum Christi qualis ea in aditu Canonum æqualiū motuum inter cæteras posita est. Alia vero res est in eo modo, qui nunc sequitur.

T E R T I V sicut modus longius ab artificium via recedens sic tractatur. Posteriorem canonem æquationis dierum, factum scilicet ex Regiomontani doctrina & recentiorum sententia ingredere, ut prius cum vero loco ☽ ab apparenti æquinoctio, ac rite inuenientiam æquationē dierum perpetuo aufer ab apparenti tempore. Ita enim prodibit æquale tempus quo recentiores videntur. Igitur cum 4 gr. 5 i 1^a, 3 2 2^a. II, ingredienti canonem, ut decet offeruntur 1 s 1^a. 1 2^a, scrupula auferenda à tempore nostro apparenti Natalicio. At in secundo modo erant tantum: 1^a, 5 2^a scrupula, vnde hæc inquires, dissimilitudo est quod in hoc tertio modo maior existit æquatio quam in secundo, scrupulis nimirūm 3 1^a, 9 2^a? Dicam breviter, quod res est, à paucis etiam, qui inter doctos numerantur, satis animaduersum, Recentiores ut à molestia primi modi liberarent eos, qui ex alphonso abaco cœlestes motus numeraturi, essent canonē temporarium condendum censuerunt, id quod à nobis etiā duplii via factum esse vides. Sed cum in priorimodo nostro quanquam facili, illud tamen scrupulum iniçere potest homini parum exercitato quod, ut æquale tempus efficiatur, æquatio addenda alias est, alias vero, subtrahenda, cognosce bone lector, qua ratione huic imbecillitati discen- tium consuluerint, ut sola tantū subtractione perpetuo ac constanter hoc negotium expedirentur. Quanta erat maxima dierum æquatio addenda, ei congruentes æquales motus singulorum planetarum epochis adjicabant, tamen si epochæ ipsæ per se hoc minime postulabant Itaq; cū ipsi epochæ seu initio motuum æqualiū semel additum est tantum, quantū ut cū maxime addi conueniebat vno duntaxat die toties anni ideo necesse est deinceps singulis diebus totius anni subtrahi dierum æquationem ab apparenti tempore, ut inuestigati motus ex canonibus recte congruant cum tempore proposito. Hoc est illud, quod Regiomontanus noster

*Tres causæ
cur Canones
secundi &
tertiij modi
non sint dura-
biles.*

*Tertius mo-
dus recentio-
rum.*

*Hic modus
habet proprias epochas
qui commun-
nes præceden-
tibus.*